Datganiad Ystadegol Cyntaf

Crynodeb o Berfformiad a Gweithgareddau y GIG: Mawrth/Ebrill 2019

24 Mai 2019
SFR 36/2019

Darperir data sy'n ymwneud ag amseroedd ymateb ambiwlansys, yr amser sy'n cael ei dreulio mewn adrannau damweiniau ac achosion brys ac achosion o oedi wrth drosglwyddo gofal ar gyfer mis Ebrill 2019.

Darperir data sy'n ymwneud ag amseroedd rhwng atgyfeirio a thriniaeth, amseroedd aros canser, amseroedd aros diagnostig a therapi ac atgyfeirio cleifion allanol ar gyfer mis Mawrth 2019.

Crynodeb

Gofal Heb ei Drefnu

Roedd cyfartaledd y derbyniadau dyddiol i adrannau Damweiniau ac Achosion Brys yn uwch ym mis Ebrill, sef yr uchaf i gael ei gofnodi. Gostyngodd canran y cleifion sy'n treulio llai na 4 awr yno i'r isaf y mae wedi bod ers mis Mawrth 2018, a chynyddodd nifer y cleifion a dreuliodd fwy na 12 awr yno.

Roedd nifer cyfartalog y galwadau dyddiol i'r gwasanaeth ambiwlans wedi cynyddu ym mis Ebrill 2019. Fe wnaeth canran y galwadau coch a oedd yn cael ymateb brys cyn pen 8 munud gwrdd â'r targed ond roedd yn is nag ym mis Mawrth 2019.

Cynyddodd yr amser disgwyl cyfartalog ar gyfer Damweiniau ac Achosion Brys, a'r amser cyfartalog ar gyfer ymateb i alwadau brys ym mis Ebrill.

Gofal Wedi'i Drefnu

Roedd nifer y cleifion a oedd yn aros yn hirach na'r amser targed am brofion diagnostig yn is ym mis Mawrth, ac mae nifer y cleifion sy'n gorfod aros mwy na 14 wythnos am therapi yn is na maent wedi bod ers 2009, ond mae'r amser aros cyfartalog wedi cynyddu ar gyfer y ddau.

Roedd perfformiad rhwng atgyfeirio a thriniaeth wedi gwella gyda'r nifer uchaf o gleifion yn aros llai na'r 26 wythnos ers mis Gorffennaf 2013, y nifer isaf o gleifion yn aros mwy na 36 wythnos ers mis Mai 2013, a gostyngiad mewn amser aros cyfartalog.

Roedd canran y cleifion a oedd yn dechrau ar driniaeth am ganser o fewn yr amser targed wedi cynyddu ar gyfer cleifion ar y llwybr brys, ac wedi gostwng ar gyfer cleifion nad oeddent ar y llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser.

Roedd gwelliant ym mherfformiad Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS), ac roedd nifer yr achosion o oedi wrth drosglwyddo gofal wedi gostwng.

Y datganiad hwn

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno gwybodaeth gryno am ddata a gyhoeddwyd yn y meysydd canlynol: Ambiwlansys, Damweiniau ac Achosion Brys, Oedi wrth Drosglwyddo Gofal (DTOC), Amseroedd aros rhwng atgyfeirio a thriniaeth (RTT), Amseroedd aros Diagnostig a Therapi (DATS), Amseroedd aros canser ac atgyfeirio cleifion allanol.

Mae data ym mhob maes ar gael mewn adnodd ar-lein sy'n galluogi'r defnyddwyr i ryngweithio â'r data a chwilio drwyddo, ac mewn tablau StatsCymru manwl. Wrth i ni gyhoeddi ein datganiadau misol ar weithgareddau y GIG ar un diwrnod, bydd y defnyddwyr yn cael darlun mwy cyflawn ac integredig o weithgareddau a pherfformiad, gan roi golwg gyffredinol fwy cydlynol ar y GIG yng Nghymru.

Yn y datganiad hwn

Pwyntiau allweddol 2
Gwybodaeth allweddol am ansawdd 6

Ystadegydd: Rebecca Armstrong ~ 0300 025 5050 ~ ystadegau.iechyd@llyw.cymru

Ymholiadau gan y wasg: 0300 025 8099 Ymholiadau gan y cyhoedd: 0300 025 5050 Twitter: @ystadegaucymru

Pwyntiau allweddol

Galw a gweithgareddau

Gofal heb ei drefnu (Ebrill 19)

- Ym mis Ebrill 2019, cafodd y gwasanaeth ambiwlans 39,876 o alwadau brys, cyfartaledd o 1,329 y diwrnod, i fyny o 1,261 ym mis Mawrth 2019. Gostyngodd cyfran y galwadau coch 0.3 pwynt canran i 5.0 y cant.
- Mae nifer y galwadau brys a gafodd Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru wedi bod yn codi'n raddol yn y tymor hir. Ers cychwyn casglu data misol ym mis Ebrill 2006, mae'r galwadau dyddiol ar gyfartaledd wedi codi o lai na 1,000 y diwrnod i rhwng 1,200 a 1,450 y diwrnod. Roedd nifer y galwadau coch dyddiol ar gyfartaledd ym mis Ebrill 2019 yn 66, un yn llai na mis Mawrth 2019.
- Mae derbyniadau i adrannau Damweiniau ac Achosion Brys yn uwch yn ystod misoedd yr haf na'r gaeaf fel arfer. Cafwyd 3,006 o dderbyniadau i adrannau Damweiniau ac Achosion Brys ar gyfartaledd bob dydd ym mis Ebrill. Mae hyn 4.4 y cant yn uwch nag ym mis Mawrth 2019 (126 yn fwy o bobl bob diwrnod ar gyfartaledd) a 5.9 y cant yn uwch nag ym mis Ebrill 2018 (168 yn fwy o bobl bob diwrnod ar gyfartaledd). Mae cyfartaledd nifer y derbyniadau i adrannau Damweiniau ac Achosion Brys bob dydd y mis hwn yn uwch nag unrhyw gofnodion sydd gennym ar gyfer mis Ebrill ers i ni ddechrau casglu data yn 2006.
- Roedd cyfanswm nifer y derbyniadau i adrannau Damweiniau ac Achosion Brys yn ystod y flwyddyn hyd at fis Ebrill 2019 wedi cynyddu 2.5 y cant ers y flwyddyn flaenorol, ac yn ôl y duedd yn y tymor canolig, mae wedi cynyddu 7.9 y cant o'i gymharu â'r un cyfnod 12 mis 5 mlynedd yn ôl (y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Ebrill 2014).
- Ym mis Ebrill 2019, cafodd 17,164 o gleifion eu derbyn i'r un ysbyty neu i ysbyty gwahanol ar ôl mynd i adran Damweiniau ac Achosion Brys fawr. Mae hyn 240 yn llai nag ym mis Mawrth 2019 a 665 yn fwy nag ym mis Ebrill 2018. Roedd cleifion 75 oed a throsodd yn cyfrif am 31.3 y cant o'r derbyniadau (5,379).

Gofal wedi'i drefnu (Mawrth 2019)

- Atgyfeiriwyd cyfartaledd o 3,683 o gleifion allanol y diwrnod ym mis Mawrth 2019. Mae hyn 6.3 y cant yn is o'i gymharu â mis Chwefror 2019 ac yn gynnydd o 6.5 y cant o'i gymharu â mis Mawrth 2018.
- Nid yw Cwm Taf wedi llwyddo i ddarparu data ar gyfer llwybrau sydd wedi cau ers mis Awst 2018, felly nid yw'r rhifau a'r cymariaethau canlynol ar gyfer llwybrau wedi cau yn cynnwys Cwm Taf. Nifer y llwybrau cleifion sydd wedi'u cau fesul diwrnod gwaith ym mis Mawrth 2019 oedd 4,166, cynnydd o 0.9 y cant ers mis Chwefror 2019. Mae nifer y llwybrau sydd wedi cau fesul diwrnod gwaith yn amrywio drwy gydol y flwyddyn, gyda'r niferoedd yn dueddol o fod yn is ym mis Awst a mis Rhagfyr. Roedd 1,014,880 o lwybrau wedi cau yn ystod y 12 mis

hyd at fis Mawrth 2019, sef cynnydd o 4.2 y cant (40,601 o lwybrau) o gymharu â'r 12 mis blaenorol.

- Yn ystod y 12 mis hyd at fis Mawrth 2019, dechreuwyd trin 8,188 o gleifion a oedd newydd gael gwybod bod canser arnynt drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser, sef cynnydd o 10.0 y cant (744 o gleifion) dros y 12 mis blaenorol a chynnydd o 33.2 y cant (2,042 o gleifion) o'r cyfnod cyfatebol 5 mlynedd yn ôl.
- Yn ystod y 12 mis hyd at fis Mawrth 2019, dechreuwyd trin 9,403 o gleifion a oedd newydd gael gwybod bod canser arnynt ond nid drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser, cynnydd o 1.6 y cant (150 o gleifion) dros y 12 mis blaenorol ond gostyngiad o 5.8 y cant (584 o gleifion) o'r cyfnod cyfatebol 5 mlynedd yn ôl.

Perfformiad

Gofal heb ei drefnu (Ebrill 2019)

- Ym mis Ebrill 2019, llwyddodd 70.3 y cant o'r ymatebion brys i alwadau lle mae bywyd yn y fantol (galwadau 'coch') i gyrraedd o fewn 8 munud, sy'n uwch na'r targed o 65 y cant, ond i lawr o 71.2 y cant ym mis Mawrth 2019, ac i lawr o 75.1 y cant ym mis Ebrill 2018.
- Treuliodd 76.3 y cant o gleifion (68,802 o gleifion) lai na 4 awr ym mhob cyfleuster gofal mewn argyfwng, o'r eiliad iddynt gyrraedd nes iddynt gael eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau. Mae hyn yn ostyngiad o 2.4 pwynt canran ers mis Mawrth 2019 ac yn 3.8 pwynt canran yn is na mis Ebrill 2018, a dyma'r isaf iddo fod ers mis Mawrth 2018, y cofnod isaf i gael ei gofnodi erioed. Mae'r targed o 95 y cant yn parhau i gael ei fethu.
- Treuliodd 5,109 o gleifion 12 awr neu ragor mewn cyfleuster gofal mewn argyfwng, o'r eiliad iddynt gyrraedd nes iddynt gael eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau. Mae hyn yn gynnydd o 640 o gleifion (neu 14.3 y cant) o'i gymharu â mis Mawrth 2019 ac yn gynnydd o 1,291 o gleifion (neu 33.8 y cant) o'i gymharu â mis Ebrill 2018.

Gofal wedi'i drefnu (Mawrth 2019)

- Erbyn diwedd mis Mawrth 2019, roedd 441,882 o lwybrau cleifion yn aros i ddechrau eu triniaeth. O'r rhain, roedd 89.1 y cant wedi bod yn aros am lai na 26 wythnos, sy'n is na'r targed o 95 y cant, ac roedd 8,985 (2.0 y cant) wedi bod yn aros am dros 36 wythnos o'r dyddiad y cafodd yr ysbyty eu llythyr atgyfeirio. Cynyddodd y ganran a oedd yn aros llai na 26 wythnos 0.5 pwynt canran ers y mis diwethaf (6,176 yn fwy o bobl) yr uchaf i gael ei gofnodi ers mis Gorffennaf 2013. Gostyngodd nifer y llwybrau a oedd yn aros dros 36 wythnos 4,287 (32.3 y cant yn is), yr isaf i gael ei gofnodi ers mis Mai 2013.
- Mae perfformiad rhwng yr atgyfeiriad a dechrau'r driniaeth o'i gymharu â'r ddau darged wedi bod yn eithaf sefydlog ers dechrau 2016, gyda'r ganran sy'n dechrau triniaeth o fewn 26 wythnos yn amrywio rhwng 85 ac 89 y cant fel arfer.

- Ers mis Ionawr 2014, y duedd sydd wedi'i gweld yw gostyngiad cyffredinol yn nifer y bobl sy'n aros dros 8 wythnos am wasanaethau diagnostig penodol. Gostyngodd y nifer o 3,458 ym mis Chwefror 2019 i 2,781 ym mis Mawrth 2019.
- Cafwyd gostyngiad yn ystod y mis yn nifer y bobl a oedd yn aros dros 14 wythnos am wasanaethau therapi penodol, o 77 ym mis Chwefror 2019 i 4 ym mis Mawrth 2019. Dyma'r isaf iddo fod ers i'r byrddau iechyd gael eu sefydlu ym mis Hydref 2009 (Y tro diwethaf i lai o bobl fod yn aros yn hirach na'r amser targed oedd ym mis Ebrill 2009 pan cafodd y targed ei gyrraedd, ac ni ddisgwyliodd yr un claf dros 14 wythnos). Roedd y duedd ganolig yn eithaf sefydlog rhwng mis Tachwedd 2012 a mis Ebrill 2017, gyda 2,272 o bobl ar gyfartaledd yn aros dros 14 wythnos bob mis. Ers hynny, cynyddodd y nifer i dros 4,700 ym mis Awst 2017, cyn aros yn isel o dan 465 dros y flwyddyn ddiwethaf.
- Ym mis Mawrth 2019, dechreuwyd triniaeth ddiffiniol ar gyfer 86.0 y cant o gleifion (557 allan o 648) a oedd newydd gael gwybod bod canser arnynt drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser, a hynny o fewn yr amser targed o 62 diwrnod. Mae hyn o dan y targed o 95 y cant ac mae 0.8 pwynt canran yn uwch nag ym mis Chwefror 2019.
- Ar gyfer y 12 mis diwethaf hyd at fis Mawrth 2019, dechreuodd 85.7 y cant o gleifion a oedd newydd gael gwybod bod canser arnynt drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser driniaeth ddiffiniol o fewn yr amser targed o 62 diwrnod. Mae hyn 1.5 pwynt canran yn is na'r 12 mis blaenorol ac yn 2.0 pwynt canran yn is na'r cyfnod 12 mis cyfatebol 5 mlynedd yn ôl.
- Ym mis Mawrth 2019, dechreuwyd triniaeth ddiffiniol ar gyfer 96.9 y cant o gleifion (726 allan o 749) a oedd newydd gael gwybod bod canser arnynt ond nid drwy'r llwybr brys, a hynny o fewn yr amser targed o 31 diwrnod. Mae hyn yn is na'r targed o 98 y cant ac yn 0.6 pwynt canran yn is nag ym mis Chwefror 2019. Mae'r duedd wedi bod yn sefydlog ar y cyfan dros y ddwy flynedd ddiwethaf.
- Ar gyfer y 12 mis diwethaf hyd at fis Mawrth 2019, dechreuodd 97.3 y cant o gleifion a oedd newydd gael gwybod bod canser arnynt ond nid drwy'r llwybr brys driniaeth ddiffiniol o fewn yr amser targed o 31 diwrnod. Mae hyn yr un fath â'r pwynt canran 12 mis yn flaenorol, ac yn 0.5 pwynt canran yn is na'r cyfnod 12 mis cyfatebol 5 mlynedd yn ôl.
- Gwelwyd perfformiad yn gwella ar gyfer y rhai a oedd yn aros llai na 4 wythnos am apwyntiad claf allanol cyntaf ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS) ym mis Mawrth 2019. Bu cynnydd yng nghanran y llwybrau cleifion wnaeth aros am lai na 4 wythnos, o 67.8 y cant ym mis Chwefror 2019 (542 allan o 799 o gleifion) i 79.7 y cant ym mis Mawrth 2019 (gyda 496 allan o 622 o gleifion); dyma'r uchaf ers mis Mawrth 2017, sef y mis cyntaf ble mae data ar gael i allu cymharu ag ef.

Gwybodaeth gyd-destunol

Mae'r siartiau yn yr adnodd ar-lein yn darparu gwybodaeth ychwanegol am weithgareddau sy’n ategu’r wybodaeth am berfformiad y GIG a ddangosir uchod. Rhoddir rhai enghreifftiau isod.

Mae rhai siartiau’n cynnwys amseroedd canolrif a chymedr. Er enghraifft, mewn perthynas ag amseroedd ymateb ambiwlansys:

- Yr amser ymateb **canolrif** yw’r amser canol pan fydd yr holl ymatebion i argyfwng yn cael eu galw mewn trefn o’r cyflymaf i’r arafaf, felly bydd hanner yr holl ymatebion i argyfwng yn cyrraedd o fewn yr amser hwn. Mae hyn yn cael ei ddefnyddio yn lle’r cymedr fel arfer gan ei fod yn llai tebygol na'r cymedr o arwain at werthoedd eithaf.
- Yr amser ymateb **cymedr** yw cyfanswm yr amser ar gyfer pob ymateb i argyfwng wedi'i rannu â nifer yr ymatebion i argyfwng. Mae’r ambiwlansys hynny sy’n cymryd mwy o amser i gyrraedd eu cyrchfan yn fwy tebygol o effeithio ar y cymedr.

Gofal heb ei drefnu

- Er nad yw’r targed 4 awr ar gyfer damweiniau ac achosion brys wedi'i gyrraedd ers cyflwyno’r targed, mae’r amser canolrif mae’r cleifion yn ei dreulio mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys wedi aros yn eithaf sefydlog yn y blynyddoedd diwethaf, sef yn gyffredinol rhwng 2 awr a 2 awr 30 munud; ym mis Ebrill 2019, yr amser canolrif oedd 2 awr 32 munud, i fyny o 2 awr 28 munud ym mis Mawrth 2019. Mae'r amser canolrif a dreulir mewn adran Damweiniau ac Achosion Brys yn amrywio yn ôl oedran, gyda phlant yn treulio rhwng 1 awr 30 munud a 2 awr mewn uned Damweiniau ac Achosion Brys ar gyfartaledd, tra bo cleifion hŷn (85 oed a hŷn) yn treulio rhwng 3 awr 30 munud a 4 awr ar gyfartaledd yn yr unedau.
- 5 munud 30 eiliad oedd y canolrif ar gyfer amser ymateb y gwasanaeth ambiwlans i alwadau coch ym mis Ebrill 2019, sy’n gynnydd o 5 munud 18 eiliad ym mis Mawrth. Ymatebwyd i dros hanner (52.6 y cant) o’r galwadau ambr o fewn 30 munud.
- Er bod union nifer yr achosion o oedi wrth drosglwyddo gofal yn amrywio bob mis, gostwng yw’r duedd wedi bod ers 2004. Gwelwyd oedi gyda 409 o gleifion ym mis Ebrill 2019, i lawr ychydig o 455 ym mis Mawrth 2019. Roedd y cyfartaledd tri-mis rhwng mis Chwefror a mis Ebrill yn 438, o’i gymharu â’r cyfartaledd tri-mis o 440 rhwng mis Ionawr a mis Mawrth.

Gofal wedi ei drefnu

- Er na lwyddwyd i gyrraedd y targedau mewn perthynas â'r amser aros rhwng atgyfeirio a thriniaeth, roedd yr amser aros canolrif i ddechrau triniaeth yn 8.6 wythnos ym mis Mawrth 2019, i lawr o 8.8 wythnos ym mis Chwefror 2019. Mae'r amser aros canolrif yn gyffredinol wedi bod oddeutu 10 wythnos ers diwedd 2013.
- Er bod perfformiad yn erbyn y targed wedi gwella yn y mis hwn, yr amser aros canolrif ar gyfer gwasanaethau diagnostig oedd 2.8 wythnos ym mis Mawrth 2019, i fyny o 2.7 wythnos ym mis Chwefror 2019, a’r amser aros canolrif ar gyfer gwasanaethau therapi oedd 3.7 wythnos, i fyny ychydig o 3.2 wythnos ym mis Chwefror 2019. Mae'r amser aros canolrif ar gyfer y rheini sy’n aros am wasanaethau diagnostig wedi gostwng ar y cyfan ers 2014. Mae’r amseroedd aros canolrif ar gyfer y rheini sy’n aros am wasanaethau therapi wedi cynyddu ar y cyfan o ddiwedd 2012 i ddiwedd 2017. Ers hynny, mae’r amseroedd aros at ei gilydd wedi bod yn gostwng.

Gwybodaeth allweddol am ansawdd

Nodiadau ar gyfer cyhoeddiad y mis hwn

Awdurdod lleol Pen-y-bont ar Ogwr yn symud bwrdd iechyd: Mae darpariaeth gwasanaeth iechyd ar gyfer preswylwyr awdurdod lleol Pen-y-bont ar Ogwr wedi symud o Abertawe Bro Morgannwg i Gwm Taf ar 1 Ebrill 2019. Mae'r datganiad ar y cyd hwn yn rhoi rhagor o fanylion. Cafodd enwau'r byrddau iechyd eu cadarnhau yn y datganiad hwn ac mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf wedi newid i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, ac mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg wedi newid i Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe.

Mae data ar ddamweiniau ac achosion brys, ambiwlansys ac achosion o oedi wrth drosglwyddo gofal ar gyfer mis Ebrill wedi cael eu cyhoeddi mis yma ar y sail newydd. Mae dadansoddiadau'r bwrdd iechyd lleol ar StatsCymru a'r dangosfwrdd rhyngweithiol yn adlewyrchu'r newid newydd hwn i'r ffiniau. Gan mai crynodebau data ar berfformiad yw'r rhain, nid ydym wedi ôl-ddyddio y data hanesyddol ar gyfer y byrddau iechyd newydd. Byddwn yn rhoi'r gorau i gyhoeddi data ar gyfer y ffiniau blaenorol.

Bydd data mis Ebrill y bwrdd iechyd ar gyfer atgyfeirio, atgyfeirio i dderbyn triniaeth, diagnosteg a therapi, seiciatreg plant a'r glasoed ac amseroedd aros canser yn cael eu cyhoeddi ym mis Mehefin ac yn dilyn yr un sail â data adrannau Damweiniau ac Achosion Brys ac Ambiwlansys.

Atgyfeirio i dderbyn triniaeth: Nid yw Cwm Taf wedi llwyddo i ddarparu data ar gyfer llwybrau wedi'u cau ers mis Awst 2018 yn sgil problemau TG ar ôl diweddaru meddalwedd. Felly, nid yw'r holl rifau a chymariaethau ar gyfer llwybrau wedi'u cau o ddatganiad Hydref 2018 ymlaen yn cynnwys Cwm Taf. Mae'r bwrdd iechyd wrthi'n trwsio'r broblem. Mae'r data ar gyfer Cwm Taf ar gyfer y misoedd blaenorol ar gael ar StatsCymru.

Atgyfeiriadau ac atgyfeirio i dderbyn triniaeth: I sicrhau mwy o gysondeb ar draws data'r byrddau iechyd, mae'r holl godau triniaeth newydd wedi'u newid yn ôl i'r hyn oedd yn ymateb iddyn nhw cyn mis Ebrill 2016. Mae hyn nawr wedi'i weithredu ar gyfer pob data atgyfeirio i dderbyn triniaeth hanesyddol. Caiff hyn ei roi ar waith nes y bydd pob bwrdd iechyd yn gallu darparu adroddiadau gan ddefnyddio'r codau newydd yn gyson. I gael rhagor o wybodaeth, darllenwch yr Hysbysiad Newid Set Data (2014/08).

Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS): Cyn Mawrth 2017 mae'r niferoedd sydd yn aros am CAMHS yng Nghwm Taf, sydd yn seiliedig ar ddarparwyr (ac yn cynnwys ffigurau PABM a Chaerdydd a'r Fro) yn cynnwys llwybrau nad ydynt yn CAMHS na ddylai gael eu cynnwys, felly mae'r ffigurau cyfredol yn uwch na'r niferoedd sydd yn aros.

Adrannau Damweiniau ac Achosion Brys: Cafodd Uned Mân-anafiadau Singleton ei chau yn ddiweddar wrth i waith ailwampio gael ei wneud (gweler y datganiad i'r wasg) a does dim derbyniadau i'r adran Damweiniau ac Achosion Brys wedi bod ers mis Medi 2018. Yn y misoedd blaenorol, roedd data wedi bod yn cael ei gyflwyno ar gam ar gyfer mis Hydref ymlaen cyn datganiad cyntaf mis Ebrill 2019, sydd wedi cael ei ddileu o'n data cyhoeddedig.

Ffynonellau

Mae data ymateb ambiwlansys yn cael ei ddarparu gan Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru. Mae data amseroedd aros canser yn cael ei ddarparu gan y byrddau iechyd lleol yn uniongyrchol i Lywodraeth Cymru. Mae'r holl ddata arall sydd wedi'i grynhoi yma yn cael ei gasglu oddi wrth Fyrddau Iechyd Lleol gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru. Mae manylion llawn ar gael yn yr Adroddiadau Ansawdd ar gyfer pob maes gwasanaeth (gweler y dolenni isod).

Amseroldeb

Nid oes gan bob set ddata yr un amserlenni ar gyfer prosesu. I sicrhau bod y data ar gael cyn gynted ag y bo modd, rydym yn cyhoeddi data gofal heb ei drefnu ar gyfer mis Chwefror, dyweder, gyda'r data gofal wedi'i gynllunio ar gyfer mis Ionawr.

Data

Adnodd ar-lein - mae adnodd rhyngweithiol ar-lein wedi'i ddatblygu gyda thair adran:

- Galw/Gweithgarwch – ee, derbyniadau i adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, galwadau i ambiwlansys, atgyfeiriadau
- Perfformiad – ee, perfformiad yn erbyn targedau adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, amseroedd rhwng atgyfeirio a thriniaeth, ac ati
- Cyd-destun – ee, amser canolrif mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, amseroedd ymateb canolrif ambiwlansys, amseroedd aros canolrif rhwng atgyfeirio a thriniaeth

Mae modd gweld, defnyddio neu lwytho rhagor o setiau data manwl i lawr drwy ein API data agored ar StatsCymru.

Cyfrifir newidiadau pwynt canran gan ddefnyddio ffigurau heb eu talgrynnu.

Mesur perfformiad

Mae Fframwaith Cyflawni GIG Cymru 2018-19 yn cael ei ddefnyddio i fesur cyflawniad yn ystod 2018-19.

Amseroedd ymateb ambiwlansys

Nodiadau: Fel y cyhoeddwyd mewn datganiad gan y Dirprwy Weinidog Iechyd, rhoddwyd model ymateb clinigol newydd ar waith yng Nghymru o 1 Hydref 2015. Deuddeg mis oedd hyd y treial ar y cychwyn ond cafodd ei ymestyn am 6 mis arall, ond, ar ôl cael adroddiad gwerthuso annibynnol a gomisiynwyd gan y Cyd-bwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys, rhoddwyd y model ymateb clinigol ar waith (Chwefror 2017). Gweler yr adroddiad ansawdd i gael rhagor o fanylion.
Categorïau galwadau a thargedau:

Coch: Lle mae bywyd rhywun yn y fantol (mae rhywun mewn perygl o farw'n gyflym, fel ataliad ar y galon). Y targed yng Nghymru yw ymateb i 65% o'r galwadau hyn mewn 8 munud.

Ambr: Difrifol, ond nid yw bywyd rhywun yn y fantol (cleifion fydd yn aml yn gorfod cael triniaeth yn y fan a'r lle, ac yna'n gorfod mynd i'r ysbyty). Nid oes targed amser ar gyfer galwadau ambr.

Gwyrdd: Heb fod yn frys (yn aml, bydd gwasanaethau iechyd eraill ac asesiad clinigol dros y ffôn yn gallu rheoli'r achosion hyn). Nid oes targed amser swyddogol ar gyfer y galwadau hyn.

Mae categori galwad yn cael ei bennu ar sail yr wybodaeth a roddir gan y galwr yn ei ymatebion i set o gwestiynau wedi'u sgriptio, sydd yna'n cael eu brysbennu'n awtomatig gan y system Pennu Blaenoriaethau Meddygol (MPDS). Rhoddir hyd at ddau funud i'r rheini sy'n cymryd yr alwad adnabod natur cyflwr y claf a pha mor ddifrifol ydyw (ar gyfer y galwadau hynny lle nad yw bywyd yn y fantol). Bydd ambiwlans neu adnodd priodol arall yn cael ei ddanfon cyn gynted ag y bydd y cyflwr a'i ddifrifoldeb wedi'i bennu. Gyda galwadau hynod ddwys, gall hyn fod tra mae'r galwr yn dal ar y ffôn. Mae dau achlysur lle mae modd newid blaenoriaeth galwad; pan fydd gwybodaeth newydd gan y galwr yn cael ei hasesu drwy'r system MDPS, neu pan fydd nyrs neu barafeddyg wedi casglu rhagor o wybodaeth am gyflwr y claf dros y ffôn.

Diwygiadau: Mae unrhyw ddiwygiadau i'r data yn cael eu nodi yn y 'Nodiadau ar gyfer cyhoeddiad y mis hwn' ac yn yr wybodaeth sy'n cyd-fynd â chiwbiau StatsCymru pob mis.

Cymaroldeb a chydlyniad: Mae gwledydd eraill y DU hefyd yn mesur amseroedd ymateb ambiwlansys. Ond, mae'r allbynnau'n wahanol mewn gwahanol wledydd oherwydd eu bod wedi cael eu cynllunio i helpu i fonitro polisïau a ddatblygwyd ar wahân gan bob llywodraeth. Mae angen ymchwilio ymhellach i weld a yw'r gwahaniaethau diffiniol yn cael effaith arwyddocaol ar gymaroldeb y data.

Gwasanaethau ambiwlans: StatsCymru

Gwasanaethau ambiwlans: Adroddiad ansawdd

Gwasanaethau ambiwlans: Cyhoeddiad blynyddol

Amser a dreulir mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys

Nodiadau: Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru sy'n darparu'r data hwn o Set Ddata Adran Achosion Brys (EDDS). Dyma ffynhonnell lawn o ddata lefel cleifion ar dderbyniadau i gyfleusterau gofal mewn argyfwng yng Nghymru ac mae'n cael ei defnyddio'n bennaf ar gyfer targedau perfformiad.

Targedau: Amser a dreulir mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys:

- Dylai 95 y cant o gleifion newydd dreulio llai na 4 awr mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys o'r eiliad iddynt gyrraedd nes iddynt gael eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau
- Dylid cael gwared ar achosion o aros am 12 awr neu fwy mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys

Diwygiadau: Mae rhai ffigurau'n debygol o gael eu diwygio yn y misoedd nesaf – caiff hyn ei wneud ar StatsCymru.

Cymaroldeb a chydlyniad: Mae'r ffigurau ar gyfer Cymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon yn Ystadegau Gwladol. Mae pedair gwlad y DU yn cyhoeddi gwybodaeth am yr amser a dreulir mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, er mae modd labelu hyn o dan yr Adran Achosion Brys (fel yn yr Alban) neu Ofal mewn Argyfwng (fel yng Ngogledd Iwerddon). Nid oes modd cymharu'r ystadegau a gyhoeddir yn llwyr oherwydd: eu bod wedi cael eu cynllunio i fonitro targedau a ddatblygwyd ar wahân ym mhob gwlad; bod y ddarpariaeth a'r drefn categoreiddio gwasanaethau

gofal heb ei drefnu yn amrywio ar draws y DU; bod y systemau sy’n casglu’r data yn wahanol. Gweler yr adroddiad ansawdd i gael rhagor o fanylion.

Amser a dreulir mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys: StatsCymru

Amser a dreulir mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys: Adroddiad ansawdd

Amser a dreulir mewn adrannau Damweiniau ac Achosion Brys: Cyhoeddiad blynyddol

Amseroedd rhwng atgyfeirio a thriniaeth

Nodiadau: Mae’r llwybr rhwng atgyfeirio a thriniaeth yn cynnwys yr amser a arhoswyd o gael atgyfeiriad i fynd i’r ysbyty i gael triniaeth ac mae’n cynnwys yr amser a dreulir yn aros am unrhyw apwyntiadau, profion, sganiau neu driniaethau eraill yn yr ysbyty sydd eu hangen cyn cael triniaeth. Mae diffiniadau o'r termau a ddefnyddir a’r wybodaeth am ansawdd ar gael yn yr Adroddiad ansawdd.

Targedau: Amseroedd rhwng atgyfeirio a thriniaeth:

- 95 y cant o gleifion yn aros llai na 26 wythnos rhwng yr atgyfeirio a chael triniaeth
- Dim cleifion yn aros yn hirach na 36 wythnos am driniaeth

Diwygiadau: Mae unrhyw ddiwygiadau i’r data yn cael eu nodi yn y ‘Nodiadau ar gyfer cyhoeddiad y mis hwn’ ac yn yr wybodaeth sy’n cyd-fynd â chiwbiau StatsCymru pob mis.

Cymaroldeb a chydlyniad: Mae Cymru, Lloegr a’r Alban yn cyhoeddi amseroedd aros rhwng atgyfeirio a thriniaeth – sy’n mesur llwybr cyflawn y claf o’r atgyfeiriad cychwynnol ee, gan feddyg teulu, at gael ei ryddhau neu at gael triniaeth y cytunir arni – yn ogystal â chamau penodol yn yr amseroedd aros am driniaeth. Mae Gogledd Iwerddon yn cyhoeddi ystadegau amseroedd aros ar gyfer cleifion mewnol, cleifion allanol a chamau diagnostig ar gyfer triniaeth – sy’n mesur amseroedd aros ar gyfer y gwahanol gamau mewn llwybr claf, fel arfer yr amser aros penodol ar gyfer triniaeth i gleifion mewnol, diagnostig neu gleifion allanol, neu ar gyfer gwasanaethau penodol fel awdioleg.

O ran yr amseroedd aros rhwng atgyfeirio a thriniaeth, er bod y cysyniadau yn debyg yng Nghymru, Lloegr a’r Alban o ran mesur yr amseroedd aros rhwng yr amser y bydd yr ysbyty yn cael yr atgyfeiriad a dechrau'r driniaeth, a'r mathau o lwybrau cleifion sy’n cael eu cynnwys, mae gwahaniaethau amlwg yn y rheolau unigol ynghylch mesur amseroedd aros. Mae hyn yn arbennig o bwysig pan fydd ‘y cloc yn stopio neu’n oedi’, gydag eithriadau, a’r arbenigeddau sy’n cael eu cynnwys.

Amser rhwng atgyfeirio a thriniaeth: StatsCymru

Amser rhwng atgyfeirio a thriniaeth: Adroddiad ansawdd

Amser rhwng atgyfeirio a thriniaeth: Cyhoeddiad blynyddol

Amseroedd aros Diagnostig a Therapi (DATS)

Targedau: Amseroedd aros i gael gafael ar wasanaethau diagnostig a therapi (safonau gweithredu ar gyfer amseroedd aros hiraf):

- Yr amser aros hiraf i gael profion diagnostig penodol yw 8 wythnos
- Yr amser aros hiraf i gael gwasanaethau therapi penodol yw 14 wythnos.

Diwygiadau: Mae unrhyw ddiwygiadau i'r data yn cael eu nodi yn y 'Nodiadau ar gyfer cyhoeddiad y mis hwn' ac yn yr wybodaeth sy'n cyd-fynd â chiwbiau StatsCymru pob mis.

Cymaroldeb a chydlyniad: Gweler yr amseroedd aros rhwng atgyfeirio a thriniaeth

[Amseroedd aros Diagnostig a Therapi: StatsCymru]

[Amseroedd aros Diagnostig a Therapi: Adroddiad ansawdd]

[Amseroedd aros Diagnostig a Therapi: Cyhoeddiad blynyddol]

Amseroedd aros canser

Nodiadau: Mae cleifion sydd â chanser yn cael eu rhannu'n ddau grŵp gwahanol (yn unol â'r safonau canser).

Y rheini sy'n cael eu hatgyfeirio drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser:

- Mae'r grŵp hwn yn cynnwys cleifion sy'n cael eu hatgyfeirio o ofal sylfaenol (ee, gan feddyg teulu) i ysbyty fel achosion brys ag amheuaeth o ganser, a bod hyn wedyn yn cael ei gadarnhau fel achos brys gan yr ymgynghorydd meddygol neu gan aelod dynodedig o'r Tîm Amlddisgyblaethol.

Y rheini nad ydynt yn cael eu hatgyfeirio drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser:

- Mae'r grŵp hwn yn cynnwys cleifion sydd â chanser (ni waeth beth yw eu llwybr atgyfeirio), nad ydynt wedi'u cynnwys yn barod fel cleifion sy'n cael eu hatgyfeirio fel achos brys ag amheuaeth o ganser.

Targedau: Amseroedd aros canser:

- Bydd o leiaf 95 y cant o gleifion sy'n cael gwybod bod canser arnynt, drwy'r llwybr brys ar gyfer achosion ag amheuaeth o ganser, yn dechrau triniaeth ddiffiniol o fewn 62 diwrnod o gael eu hatgyfeirio.
- Bydd o leiaf 98 y cant o gleifion sydd newydd gael gwybod bod canser arnynt, ond nid drwy'r llwybr brys, yn dechrau triniaeth ddiffiniol o fewn 31 diwrnod o'r penderfyniad i drin y canser (ni waeth beth yw'r llwybr atgyfeirio).

Diwygiadau: Mae unrhyw ddiwygiadau i'r data yn cael eu nodi yn y 'Nodiadau ar gyfer cyhoeddiad y mis hwn' ac yn yr wybodaeth sy'n cyd-fynd â setiau data StatsCymru pob mis.

Cymaroldeb a chydlyniad: Mae gwledydd eraill y DU hefyd yn mesur amseroedd aros canser. Ond, mae'r allbynnau'n wahanol mewn gwahanol wledydd oherwydd eu bod wedi cael eu cynllunio i

helpu i fonitro polisïau a ddatblygwyd ar wahân gan bob llywodraeth. Byddai angen ymchwilio ymhellach i weld a yw'r gwahaniaethau diffiniol yn cael effaith arwyddocaol ar gymaroldeb y data.

Amseroedd aros canser: StatsCymru

Amseroedd aros canser: Adroddiad ansawdd

Amseroedd aros canser: Cyhoeddiad blynyddol

Oedi wrth drosglwyddo gofal (DTOC)

Diwygiadau: Mae unrhyw ddiwygiadau i'r data yn cael eu nodi yn y 'Nodiadau ar gyfer cyhoeddiad y mis hwn' ac yn yr wybodaeth sy'n cyd-fynd â chiwbiau StatsCymru pob mis.

Cymaroldeb a chydlyniad: Mae ystadegau tebyg yn cael eu casglu yn Lloegr a'r Alban, ond mae'n bosib y bydd y manylion yn wahanol. Dylid edrych ar y canllawiau manwl sydd ar gael ar wefan pob gwlad cyn dechrau defnyddio'r ystadegau hyn fel ffordd o gymharu.

Oedi wrth drosglwyddo gofal: StatsCymru

Oedi wrth drosglwyddo gofal: Adroddiad ansawdd

Oedi wrth drosglwyddo gofal: Cyhoeddiad blynyddol

Atgyfeirio cleifion allanol

Targedau: dim

Diwygiadau: O fis Rhagfyr 2015 ymlaen, nod ein polisi diwygio yw edrych yn ôl ar bob 12 mis ar sail fisol, a chynnal adolygiad llawn o'r ffigurau atgyfeirio yn ôl i fis Ebrill 2012 ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol (pan mai'r data ar gyfer mis Mawrth mewn unrhyw flwyddyn benodol yw'r data diweddaraf sydd ar gael i ni).

Cymaroldeb a chydlyniad: Mae gwybodaeth debyg ar gael o rannau eraill o'r DU ond nid oes modd cymharu'r data yn llwyr oherwydd safonau a diffiniadau lleol ym mhob ardal. Mae diffiniadau a safonau y cytunwyd arnynt o fewn Cymru yn rhoi sicrwydd bod y data yn gyson ar draws y Byrddau Iechyd Lleol.

Atgyfeirio cleifion allanol: StatsCymru

Atgyfeirio cleifion allanol: Adroddiad ansawdd

Cymaroldeb

Mae pedair gwlad y DU yn cyhoeddi gwybodaeth am amrywiaeth o ystadegau gweithgareddau a pherfformiad y GIG. Nid oes modd cymharu'r ystadegau a gyhoeddir yn llwyr oherwydd: eu bod wedi cael eu cynllunio i fonitro targedau a ddatblygwyd ar wahân ym mhob gwlad; bod y ddarpariaeth a'r drefn categoreiddio gwasanaethau gofal heb ei drefnu yn amrywio ar draws y DU. Mae ystadegwyr ym mhob un o bedair gwlad y DU wedi cydweithio fel rhan o Grŵp Amseroedd Aros Cymharol y DU. Nod y grŵp oedd edrych ar draws yr ystadegau a gyhoeddwyd am iechyd, yn benodol amseroedd aros, a llunio cymhariaeth o (i) beth sy'n cael ei fesur ym mhob gwlad, (ii) sut mae'r ystadegau'n debyg a (iii) ymhle mae'r gwahaniaethau allweddol. Mae'r wybodaeth honno ar

gael ar wefan Gwasanaeth Ystadegol y Llywodraeth. Mae gwybodaeth am ambiwlansys ar gael yma:

Gwasanaethau ambiwlans yn Lloegr

Gwasanaethau ambiwlans yn yr Alban

Gwasanaethau ambiwlans yng Ngogledd Iwerddon

Statws Ystadegau Gwladol

Mae Awdurdod Ystadegau'r Deyrnas Unedig wedi dynodi bod chwe o'r saith set o ystadegau a gyflwynir yma yn Ystadegau Gwladol, yn unol â Deddf Ystadegau a Gwasanaeth Cofrestru 2007, sy'n dangos eu bod yn cydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau. Nid yw Atgyfeiriadau GIG ar gyfer apwyntiadau cyntaf fel cleifion allanol yn cael eu cyfri'n Ystadegau Gwladol ar hyn o bryd.

Mae statws Ystadegau Gwladol yn golygu bod ystadegau gwladol yn cyrraedd y safonau uchaf o ran dibynadwyedd, ansawdd a gwerth i'r cyhoedd.

Dylai'r holl ystadegau swyddogol gydymffurfio â phob agwedd ar y Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau. Dyfernir statws Ystadegau Gwladol iddynt yn dilyn asesiad gan gangen reoleiddio Awdurdod Ystadegau'r DU. Mae'r Awdurdod yn ystyried a yw'r ystadegau'n cyrraedd y safonau uchaf o ran cydymffurfio â'r Cod, gan gynnwys y gwerth y maent yn ei ychwanegu at benderfyniadau a dadleuon cyhoeddus.

Cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru yw parhau i gydymffurfio â'r safonau a ddisgwylir gan Ystadegau Gwladol. Os down i bryderu ynghylch p'un a yw'r ystadegau hyn yn dal i gyrraedd y safonau priodol, byddwn yn trafod y pryderon â'r Awdurdod yn brydlon. Gellir dileu statws Ystadegau Gwladol ar unrhyw adeg pan nad yw'r safonau uchaf yn cael eu cynnal, a gellir adennill y statws pan fo'r safonau'n cael eu hadfer.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yn ymwneud â gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r Ddeddf yn cyflwyno saith nod llesiant ar gyfer Cymru, sef: Cymru sy'n fwy cyfartal, llewyrchus, cydnerth, iach, a chyfrifol ar lefel fyd-eang, sydd â chymunedau cydlynol a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. O dan adran (10)(1) o'r Ddeddf, rhaid i Weinidogion Cymru wneud y canlynol: (a) cyhoeddi dangosyddion ("dangosyddion cenedlaethol") y mae'n rhaid eu cymhwyso er mwyn mesur cynnydd tuag at gyrraedd y nodau llesiant, a (b) gosod copi o'r dangosyddion cenedlaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol. Rhoddwyd y 46 dangosydd cenedlaethol gerbron ym mis Mawrth 2016.

Mae gwybodaeth am y dangosyddion, ynghyd â naratif ar gyfer pob un o'r nodau llesiant a'r wybodaeth dechnegol gysylltiedig ar gael yn adroddiad Llesiant Cymru.

Gwybodaeth bellach am Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Gallai'r ystadegau sydd wedi eu cynnwys yn y datganiad hwn hefyd ddarparu naratif i gefnogi'r dangosyddion cenedlaethol a gallent gael eu defnyddio gan fyrddau gwasanaethau cyhoeddus mewn cysylltiad â'u hasesiadau llesiant lleol a'u cynlluniau llesiant lleol.

Rhagor o fanylion

Mae'r ddogfen ar gael yn:
https://llyw.cymru/crynodeb-perfformiad-gweithgaredd-y-gig

Diweddariad nesaf

20 Mehefin 2019

Hoffem gael adborth gennych

Rydym yn croesawu unrhyw adborth am unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn. Gellir anfon yr adborth drwy e-bost i'r cyfeiriad hwn: ystadegau.iechyd@llyw.cymru.

Trwydded Llywodraeth Agored

Mae'r holl gynnwys ar gael dan y Drwydded Llywodraeth Agored f.3.0, ac eithrio pan nodir fel arall.

OGL